

[Industriministeren]

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, kan jeg anbefale det til Folketingets velvillige behandling.

Annette Just (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om ophævelse af lov om butikstid. (Afskaffelse af lukkeloven).

(Lovforslag nr. L 53).

Det er forslagsstillernes opfattelse, at tiden for længst er løbet fra lukkelovgivningen. På dette – som på andre – områder kræver samfundsudviklingen, at lovgivningsmæssige indgreb, der er historisk betinget, afvikles.

Forslagsstillerne mener, at det frie marked selv kan regulere det behov, der eventuelt måtte være for at fastsætte rammer for detailhandelens åbningstider. Det vil herved blive forbrugernes ønsker og behov, der reelt styrer butikernes åbnings- og lukketider. Ved ændringen af lukkeloven i 1989, jf. Folketingstidende 1988-89, forhandlingerne sp. 6375, 6881, 9507 og 10317, tillæg A sp. 4865, tillæg B sp. 1305 og tillæg C sp. 1029, stillede Fremskridtspartiet ændringsforslag om, at loven skulle tages op til revision efter fire år. Forslaget herom blev forkastet af de øvrige partier, men udviklingen i mellemtiden – herunder såvel de generelle tendenser inden for detailhandelen som de forsøg, der med hjemmel i lov om frikommuner er gennemført – taler for, at der nu tages skridt til en definitiv afskaffelse af lovregulering på dette område.

Industriministeren har i den politiske debat i sommeren 1991 givet udtryk for, at en afskaffelse af lukkeloven snart kan blive aktuel. Ved at samarbejde med forslagsstillerne om vedtagelse af nærværende lovforslag har ministeren og regeringen mulighed for at omsætte ord til handling.

Industriministeren fremsatte den 7. oktober 1992 et lovforslag, nr. L 9, om at liberalisere lukkeloven. Ifølge en meddelelse fra Ritzaus Bureau den 7. oktober 1992 begrundede industriministeren regeringens forslag om liberalisering af lukkeloven med, at »tiden er løbet fra centralt fastsatte butikstider. Samfundet er blevet mere fleksibelt, og der er behov for, at de enkelte butikker selv fastsætter åbningstider – ud fra forbrugernes behov og butikernes indtjeningsmuligheder.«

Forslagsstillerne mener, at denne begrundelse i det store og hele er identisk med den begrundelse, der blev præsenteret i lovforslag nr. L 55 fra folketingsåret 1991-92 om ophævelse af lov om butikstid, jf. Folketingstidende 1991-92, forhandlingerne sp. 682, 3096, 7676 og 7773, tillæg A sp. 1031 og tillæg B sp. 677.

Forslagsstillerne mener, at industriministerens lovforslag ikke er tilstrækkelig vidtgående. Der eksisterer ifølge forslagsstillerne ikke reel argumentation for stadig at regulere butikernes lukketider, hvilket industriministeren implicit erkender med formuleringen »tiden er løbet fra centralt fastsatte butikstider«. Det er ulogisk og meningsløst at argumentere for en liberalisering af lukkeloven med henvisning til, at tiden er løbet fra centralt fastsatte butikstider, samtidig med, at der ønskes regulering på bestemte dage og tidspunkter.

Hvis en liberalisering af lukkeloven skal have fuld beskæftigelsesmæssig virkning, skal området totalliberaliseres. Danmark har i de senere år oplevet en meget positiv udvikling i turismen, som i de senere år har været stigende. Alene derfor er der grund til at ophæve loven. Hvis butiksområdet frigøres totalt med hensyn til lukketider, vil erhvervet tilrettelægge åbningstiderne således, at de også i forhold til turister opnår den optimale effekt.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at en ophævelse af lukkeloven vil medføre en øget beskæftigelse. I vismandsrapporten »Dansk Økonomi«, maj 1992, Det Økonomiske Råd, beskrives det i kapitlet »Den indenlandske konjunktur« i afsnittet »Produktion, beskæftigelse og investeringer«, side 79, at foranstaltninger, der fjerner konkurrencebegrænsninger på hjemmemarkedet, vil bidrage til en nedbringelse af ledigheden.

Forslagsstillerne er i forbindelse med lovforslaget om ophævelse af lukkeloven opmærksom på de alvorlige politisk skabte problemer, hotel- og restaurationsbranchen kæmper med. Forslagsstillerne er derfor indstillet på at deltage i et konstruktivt samarbejde med Folketingets øvrige partier med henblik på at liberalisere de gældende regler vedrørende alkoholbevilling m.m. for hotel- og restaurationsbranchen for at undgå en skævvridning i konkurrencesammenhæng.

Nærværende lovforslag er indeholdt i Fremskridtspartiets lovkatalog 1992-93, ISBN

[Annette Just]

87-89766-02-4, udgivet af Fremskridtspartiets folketingsgruppe, september 1992, forslag nr. 72, side 20.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre:

Spm. nr. S 52

1) Til indenrigsministeren af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om kommunerne har overholdt den aftale, der er indgået mellem regeringen og Kommunernes Landsforening vedrørende nedsættelsen af de kommunale skatter, og såfremt aftalen ikke er overholdt, vil ministeren da oplyse, hvilke initiativer regeringen vil tage for at sikre en lempelse i skattekurskrivningsniveauet i kommunerne?«

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Ved aftalen af 22. juni 1992 blev der opnået enighed med Kommunernes Landsforening om at henstille, at udskrivningsprocenten for 1993 for kommunerne under ét skulle nedsættes med 0,2 i forhold til 1992, og at grundskyldpromillen under ét skulle nedsættes med 0,5.

De kommunale budgetter er i aftalen beskyttet af såvel en finansieringsgaranti som en budgetgaranti, der i 1993 skulle give kommunerne i alt 3,4 mia. kr. i statslige tilskud og lån.

De kommunale budgetter for 1993 er nu vedtaget – de sidste her den 15. oktober 1992 – og der foreligger en foreløbig opgørelse af de kommunale skatter for 1993. Denne opgørelse viser, at kommunerne set under ét har sat skatteprocenten op med 0,05 pct. De kommunale grundskyldpromiller er set under ét nedsat med 0,06 promille.

Det kan på denne baggrund konstateres, at det ikke er lykkedes for kommunerne at nå målet for 1993. Vi vurderer nu de kommunale budgetter, der ligger til grund for skattestigningerne, og regeringen har indkaldt Kommunernes Landsforening til en drøftelse af de fælles problemer og deres mulige løsning.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg vil godt takke ministeren for svaret, og så vil jeg spørge, om ministeren vil redegøre

for, om regeringen føler sig moralsk, politisk og juridisk forpligtet til at overholde sin del af aftalen med Kommunernes Landsforening om at yde Hypotekbanklån til kommunerne, når det nu er blevet bekendt, at kommunerne ikke overholder deres del af aftalen med hensyn til at reducere de kommunale skatter. Jeg kunne måske stille spørgsmålet lidt mere på spidsen ved at spørge ministeren, om det kan oplyses, om det bliver overvejet at beskære kommunernes låneadgang hos Hypotekbanken og derved tvinge kommunerne til at nyvurdere deres 1993-budgetter.

Jeg vil også godt bede indenrigsministeren oplyse, om den konservative hr. Aagaards udtalelse til Berlingske Tidende den 19. oktober 1992 om at undlade at gennemføre sanktioner over for kommunerne med hensyn til låneadgang til Hypotekbanken er repræsentativ for regeringens holdning.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil godt spørge ministeren, om der fra regeringen – på baggrund af den foreløbige sammenregning af kommunernes budgetter – foreligger nogen oplysning om, hvorvidt kommunerne har udnyttet den låneadgang, der er, fuldt ud, herunder den ekstraordinære låneadgang, regeringen har aftalt med Kommunernes Landsforening, eller kommunerne kun har udnyttet denne låneadgang i begrænset omfang og derfor i stedet har valgt at fastholde skatteprocenten i stedet for at gå ud på låne, noget, som ud fra et økonomisk samfundsmæssigt synspunkt må betragtes som meget, meget sundere.

Mit spørgsmål er altså, om ministeren kan oplyse noget om, hvor meget kommunerne har udnyttet deres lånemuligheder?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Hr. Poul Nødgaard spørger, om regeringen vil vedstå en aftale ud fra moralske synspunkter; det gør regeringen altid. Vi vedstår altid aftaler, men der kræves to parter for at overholde en aftale.

Det, der foreligger, er altså en vurdering af, i hvilket omfang aftalerne er overholdt eller ikke er overholdt, herunder en forventning om, at aftaleparten Kommunernes Landsforening har samme interesse som regeringen i, at aftaler overholdes, og herunder at mulige følge-

[Indenrigsministeren]

virkninger af manglende overholdelse afhjælpes i fællesskab. Derfor ønsker jeg ikke at oplyse, hvordan regeringen på nuværende tidspunkt forestiller sig at afhjælpe mulige manglende krav set i forhold til de kommunale budgetter.

Hr. Klaus Hækkerup spørger, i hvilket omfang man ikke har udnyttet låneadgangen. Det er vi i gang med at undersøge. Jeg er ikke i stand til her at give et fyldestgørende svar på, hvor mange kommuner der har budgetteret med ikke at udnytte en mulig låneadgang, herunder låneadgang i Hypotekbanken. Jeg vil dog sige, at den aftale, der er indgået med Kommunernes Landsforening, og som tager sigte på, at skatterne ikke stiger, også har samfundsøkonomiske hensyn, nemlig muligheden for en bedre beskæftigelse.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg vil godt lige spørge indenrigsministeren, om der er nogen initiativer her i Folketinget, der har betydet, at kommunerne har fået skævvredet deres økonomi. Jeg tænker f.eks. på en ny ordning her fra 1. januar 1993 om tilskud til efterskoleelever og på aktiveringsforliget. Vi kunne også tage dette med betaling for hjemmehjælp: den omstændighed, at masser af ældre i kommunerne nu siger fra over for hjemmehjælp, på grund af at det er blevet så dyrt, som det er, og man mange gange skal betale det tredobbelte. Det har jo også indflydelse på den kommunale økonomi, og det vil jeg gerne bede ministeren om at redegøre for.

Men en del af det aftalebrud, vi her taler om, kommer jo i realiteten også fra andet end den kommunale personskat. Det kommer også fra det, der hedder grundværdiskatterne, og som jeg har læst aftalen, skulle det være sådan, at kommunerne skulle nedsætte deres grundskyldpromille med 0,5. Der vil jeg godt spørge indenrigsministeren: Dengang man lavede aftalen om også at lave en lille beskedens nedsættelse af grundværdiskatterne, vidste ministeriet da virkelig ikke, at det offentlige var i fuld gang med en offentlig vurdering, som ville få de kommunale grundværdier til at stige eksplosionsagtigt?

Det har jo betydet, at langt de fleste kommuner i dette land har opkrævet den samme grundskyldpromille, men af et meget højere udskrivningsniveau. Og det har i realiteten be-

tydet, at kommunerne har fået en masse indtægter ekstra, ud over at de ikke har overholdt aftalen om at nedsætte persons-katten med 0,2 pct.

Jeg synes – og jeg vil godt spørge ministeren, om han er enig med mig i det syn – at det er en meget, meget alvorlig situation for det kommunale selvstyre, vi står i, for realiteten er jo den, at den aftale overhovedet ikke er overholdt. Og hvem er det, der kommer til at betale? Det er og bliver skatteyderne.

Jeg har endnu et spørgsmål til indenrigsministeren; det er med hensyn til de amtskommunale grundskyldpromiller. Det er ved dansk lov bestemt, at amtskommunerne skal opkræve 10 promille. Jeg vil gerne spørge, om ministeren har overvejelser om at lave et lovforslag, der betyder, at amtskommunerne ikke skal opkræve 10 promille i grundskyld. For det, der er sket i amterne, er jo i realiteten, at man har fået millioner af kroner væltende ind i de amtskommunale kasser nu her for 1993.

Formanden:

Hr. Poul Nødgaard! Jeg har faktisk en mulighed for at afbryde mikrofonen. Når der har været rødt lys så længe, som der har været her, så er de 2 minutter langt overskredet.

Poul Nødgaard (FP):

Beklager, hr. formand.

Klaus Hækkerup (S):

Ministeren glemte at svare på et af de meget interessante spørgsmål, hr. Poul Nødgaard rejste før, nemlig om ministeren kan bekræfte de udtalelser, der har været fra Det Konservative Folkepartis politiske ordfører om, at der ikke vil blive tale om indgreb over for de enkelte kommuner. Jeg vil egentlig godt bede ministeren om at bekræfte, at det kan der ikke blive tale om på det grundlag, der foreligger.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne sige om det sidste spørgsmål og til hr. Klaus Hækkerup, som åbenbart mener, at det var et skyldigt svar på hr. Poul Nødgaards spørgsmål, at jeg hverken vil sige ja eller nej til det, vi skal drøfte med Kommunernes Landsforening. Jeg skal gerne efter drøftelserne med Kommunernes Landsforening, som er vores aftalepart, orientere om, hvilke over-

[Indenrigsministeren]

vejelser vi gør os, og hvilke løsninger man kunne finde for at rette op på det, der er skredet i forhold til aftalen for 1993. De overvejelser har vi lov at gøre os, uanset hvem der ellers måtte have udtalt sig.

Hr. Poul Nødgaard spørger, om Folketingets vedtagelser af diverse love ikke har betydning, at det kan være sværere for kommunerne at efterleve aftalerne, når man her og nu vedtager love, som man ikke kunne forudse i kommunerne. Dertil er at sige, at Folketinget vedtager fornuftige love, men man har vel også lov at sige, at Folketinget en gang imellem vedtager love, der er knap så fornuftige. Der er lovforslag, der hjælper kommunerne, og der er lovforslag, der gør det svært for kommunalbestyrelserne og for amtsrådene at overholde givne mål. Men det er nu engang det samspil, der er imellem den lovgivende forsamling og dem, der har at rette sig efter den lovgivning, som Folketinget vedtager, hvad enten der er tale om kommuner og amter eller private husstande.

Med hensyn til grundbeskatning så er der én ting, man ikke må glemme, nemlig det synspunkt, at ansvaret ligger i den enkelte kommunalbestyrelse. Den enkelte kommunalbestyrelse er ansvarlig over for vælgerne i kommunen. Så det er en debat, man har lokalt: Hvad vil man være bekendt at gøre? Ønsker man at styrke aftalesystemet ved at efterleve de aftaler, som Kommunernes Landsforening har indgået med regeringen på kommunernes vegne? Vil man give styrke til aftalesystemet, eller vil man ikke give den moralske styrke? Vil man ikke selv kompensere for høje grundskatter, f.eks. til at nedsætte personskatterne, hvis ikke man kan komme længere ned end 6 promille, ja, så er det en afgørelse, der ligger i den enkelte kommunalbestyrelse, og dér hører den hjemme.

Hvis aftalesystemet ikke virker, som vi kender det, ja, så må vi overveje, hvilke elementer vi kan bringe ind for i fremtiden at undgå utilsigtede virkninger. Men det må ikke være på bekostning af det kommunale selvstyre. Den enkelte kommunalbestyrelse er principielt ansvarlig over for vælgerne i kommunen forud for alle andre.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg mener ikke, jeg fik noget svar med hen-

syn til de amtskommunale grundskyldpromiller. Jeg vil gerne have at vide, om ministeren har planer om at lave loven sådan, at en amtskommune kan nedsætte promillen, så den er lavere end 10. For det, der sker, når grundværdierne stiger så meget, er jo, at millionerne skovles ind i de amtskommunale kasser. Jeg synes da egentlig, det er det, jeg kalder et A-B-jeg havde nær sagt - Z-spørgsmål. Det skulle da være meget let for ministeren at svare på det spørgsmål.

Så vil jeg godt lige spørge om en enkelt ting mere, og det er med hensyn til skatterne i kommunerne. Nu har det jo vist sig, at det her ikke rigtig har fungeret. Så vil jeg godt spørge indenrigsministeren: Der kommer jo også et år, der hedder 1994. Vil man igen dér overveje at lave en frivillig aftale, som så ikke bliver overholdt, eller har ministeren planer om, at man nu én gang for alle fortæller kommunerne: Nok har vi kommunalt selvstyre i Danmark, men det er kommunalt selvstyre på de præmisser, som man aftaler? Mit spørgsmål er dermed et spørgsmål, der går på, om ministeren vil være med til at lave en for kommunerne bindende aftale.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne spørge ministeren om den 19. alm. vurdering, som jo har givet en større vurdering af grundene, hvilket har medført, at kommunerne har fået et meget større beskatningsgrundlag. Mener ministeren så, det er rimeligt, at kommunerne har undladt at overholde den aftale om nedsættelsen med 0,5 promille, som jo er så lidt, at alle burde have kunnet overholde den på grund af de stigninger, der har været i grundpriserne?

Derfor jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren har planer om at fjerne bundgrænsen på de 6 promille. Jeg synes, det er helt fint, at man har en øvre grænse, men jeg synes, det er kedeligt, at man har en nedre grænse, for der er vitterlig kommuner med megen landbrugsjord, hvor man gerne ville fjerne den 6-promille-grænse. Og så vil jeg godt spørge ministeren, om man i virkeligheden ikke burde holde op med at lave aftaler med KL, hvis de ikke bliver overholdt. Det er jo efterhånden sådan, at kommunerne siger: Nå, men de andre leverer nok det, vi ikke gør.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Hr. Poul Nødgaard spørger, om ikke der er overvejelser omkring amternes ret eller frihed til at udskrive grundskatter, hvor det i loven står, at man skal opkræve 10 promille af grundværdierne til amterne. Den lov har udløb med 1993, dvs. et nyt grundlag er påkrævet for 1994, og derfor står der også i regeringens lov-katalog, at der kommer et lovforslag om beskattningen til amterne. Det er klart, at regeringen har overvejelser her, men jeg ønsker ikke at oplyse her og nu om de overvejelser, regeringen har.

Jeg skylder også svar på, om regeringen ikke kendte de nye grundværdier, altså den sidste vurdering, da vi ud fra nogle forventninger indgik i aftalerne med Kommunernes Landsforening. Hertil er at sige: Nej, det gjorde vi ikke. Vores skøn lå på en samlet stigning på 4 pct.

Hr. Ole Donner spørger til kommunerne og den 19. alm. vurdering. Mit synspunkt er, at den enkelte kommunalbestyrelse har pligt til at overveje, hvordan man efterlever aftalen, herunder at den samlede beskatning ikke øges, og hvis der er kommuner, der har særlig voldsomme stigninger i grundværdierne, kunne de kompensere for det ved at sænke personskatterne mere end det, der egentlig var aftalt eller forudsat. For det er jo det samlede skattetryk, der har betydning, og det er også det, regeringen drøfter med Kommunernes Landsforening.

Regeringen ser gerne, at der ikke er nogen bundgrænse. Folketinget vedtog i 1986 loven om minimum 6 promille og højst 24 promille. Jeg så gerne, at det var et ansvar, der lå i den enkelte kommunalbestyrelse, selv at kunne fastsætte niveauet for grundbeskatningen.

Til spørgsmålet om værdien af aftalerne vil jeg sige: Jamen alt andet end aftalesystemet vil beskære det kommunale selvstyre, så alle gode kræfter bør arbejde for, at aftalesystemet får lov at virke. Og det har virket godt. Vi har jo haft aftaler i de sidste 5 år, hvor det har virket, og jeg må konstatere, at her har man altså ikke været i stand til at nå målet. Men man må jo ikke tro, at det er sådan, at kommunerne ikke har forsøgt. Der er kommuner, der har haft vilje til at forsøge, der har gjort det, og der er måske kommuner, der ikke har haft viljen. Der er måske denne gang for mange kommuner,

der ikke har haft viljen, og det må vi se om vi kan rette op på i det kommunale selvstyres navn.

Formanden:

Så er det hr. Poul Nødgaard for det sidste tillægsspørgsmål.

Poul Nødgaard (FP):

Og det skal blive meget kort. Jeg vil godt bede ministeren om at kommentere, hvordan det kan gå til, at et indenrigsministerium ikke er klar over, at der foregår en offentlig vurdering. Jeg fik vurderingen ind med posten, jeg tror, det var i august måned – jeg vil ikke hænges op på det – og den er selvfølgelig foregået i månederne forud. Denne aftale er mig bekendt indgået den 22. juni.

Jeg synes, det rent ud sagt er fantastisk, at ministerierne ikke ved, hvad det er, der sker i det statslige hus. Ministeriet må have været bekendt med, at disse vurderinger fandt sted, og at de ville give et stærkt forøget grundlag, eller også har man – undskyld, jeg siger det – sovet i timen.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg tror, at ministeriet ved lige så meget som medlemmer af Folketinget i almindelighed. Vi ved selvfølgelig, at der finder en vurdering sted, og der foreligger et skøn over, hvor meget man forventer at vurderingerne vil give. Men det var altså ikke kendt, da aftalen blev indgået den 22. juni 1992. Det var ikke kendt. Der lå et skøn på i gennemsnit 4 pct., og det er det, som regeringen har forholdt sig til, og som Kommunernes Landsforening har forholdt sig til.

At man senere har fået et andet resultat, bliver jo først kendt på det tidspunkt, hvor resultatet gøres op. Det gælder jo med alle regnestykker: Der kan foreligge et regneeksempel, man ved godt, at resultatet er under udarbejdelse, men det er først, når man har facit, at man kender resultatet, og det gælder også i vort vurderingssystem.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 53

2) Til *indenrigsministeren* af:

Poul Nødgaard (FP):

[Poul Nødgaard]

»Vil ministeren oplyse Folketinget om, hvornår sagen om Københavns Amts ulovlige anbringelse af 280 mio. kr. i Hafnia er afsluttet, og herunder om det kan forventes, at ministeren placerer ansvaret?«

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg kan oplyse til spørgeren, at Københavns Amtsråd den 22. september 1992 har besvaret de spørgsmål, som Indenrigsministeriet havde stillet i anledning af sagen.

Amtsrådet har dog knyttet et forbehold til beslutningen, idet amtsrådet samtidig traf beslutning om at opfordre justitsministeren til at iværksætte en dommerundersøgelse af sagen i henhold til retsplejelovens § 21 a.

Endvidere besluttede amtsrådet, såfremt justitsministeren ikke måtte følge opfordringen, at iværksætte en advokatundersøgelse af sagen ved en advokat, der ikke tidligere har udført arbejde for kommunen.

Justitsministeriet har netop meddelt amtsrådet, at ministeriet ikke finder grundlag for en dommerundersøgelse af sagen. Dette vil som nævnt indebære, at amtsrådet herefter iværksætter en ny advokatundersøgelse af sagen.

Med hensyn til lovligheden af placeringen af midlerne i Hafnia Holding A/S kan jeg oplyse, at amtsrådet og dets advokat allerede har tilkendegivet, at dispositionen er i strid med den kommunale styrelseslov.

Med hensyn til ansvaret for ulovligheden kan jeg oplyse, at Indenrigsministeriet må afvente amtskommunens nye advokatundersøgelse, før der vil være mulighed for at tage stilling til spørgsmålet om placering af ansvar.

Poul Nødgaard (FP):

Københavns Amt har efter det oplyste erkendt, at anbringelsen af de 280 mio. kr. i Hafnia Holding A/S har været foretaget ulovligt. Kan indenrigsministeren forstå, at befolkningen – ikke mindst i Københavns Amt – har vanskeligt ved at acceptere, hvorfor sagen er trukket i langdrag? Man kan vel med rette spørge ministeren, om der søges en forhaling af en alvorlig sag.

Justitsministeriet oplyste så i går, at det ikke ville medvirke med en undersøgelsesret, hvilket prompte fik Københavns Amt til at oplyse, at amtet så ville lade en uvildig advokat belyse det skete. Jeg vil gerne spørge ministeren, om

det ikke netop er det, Københavns Amt allerede har gjort i form af den juridiske redegørelse, der bl.a. danner grundlag for ministeriets behandling af sagen.

Mit klare spørgsmål til indenrigsministeren er: Hvem står med ansvaret for disse penges ulovlige anbringelse? Er det sådan, at ministeren placerer det politiske ansvar i amtet?

Det er også fremgået, at spørgsmålet om embedsmændenes eventuelle ansvar skal klares ved tjenestemandssager, og at revisionens eget eventuelle ansvar skal afgøres ved et sagsanlæg. Så spørger jeg: Vil dette sige, at der i realiteten kan komme til at køre flere sideløbende sager vedrørende ansvaret for, at 280 mio. danske skattekroner faktisk forsvinder ud i den blå luft?

Tom Behnke (FP):

Kan ministeren oplyse, hvilke reaktioner det kan give anledning til, når det bliver fastslået, at anbringelsen var og er ulovlig, specielt med vægt på den situation, at det viser sig at være amtsborgmesterens ansvar, at det er foregået?

Jeg er klar over, at spørgsmålet er bredt formuleret, men sådan er det også ment.

Ole Donner (FP):

Ministeren oplyser, at det er konstateret, at det var en ulovlig anbringelse. Så spørger jeg ministeren, om ikke ministeren vil gøre amtsrådsmedlemmerne ansvarlige eller i hvert fald amtsborgmesteren. Det er jo dog sådan, at det er medlemmerne, der har ansvaret for egne beslutninger. De sagesløse i denne sag er jo borgerne i amtet, og derfor bør pengene tilgås amtskassen igen – eventuelt ved at amtsrådsmedlemmerne selv betaler.

Ligner det her i realiteten ikke Tulipsagen?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne sige til hr. Poul Nødgaard, at jeg ikke mener, der har fundet nogen forhaling af sagen sted.

Jeg mener, at Københavns Amtsråd har svaret hurtigt – så hurtigt, som man har kunnet forvente det. Da ministeriet spurgte den 21. august i år – en ret omfattende skrivelse til besvarelse – kom det på førstkommande amtsrådsmøde den 16. september. Vi havde endda et foreløbigt svar allerede den 10. september. Så jeg mener ikke, at amtsrådet kan bebrejdes

[Indenrigsministeren]

tidsforløbet, ej heller, at ministeriet kunne have gjort noget hurtigere.

Der bliver spurgt, hvad det er, man skal undersøge, for der foreligger jo allerede nu en undersøgelse fra en advokat. Jamen som det fremgår af debatten og beslutningen fra Københavns Amtsråd, er man selv opmærksom på, at det ikke er en uvildig advokat. Det er amtsrådet selv, der har sagt, at hvis justitsministeren ikke beslutter en dommerundersøgelse, så ønsker man selv at få en advokatundersøgelse af en – om jeg så må sige – fremmed, en for Københavns Amt fremmed advokat. Og det er selvfølgelig for at undersøge ansvarsforholdet. Derfor er det ikke rimeligt at bede ministeren her oplyse, hvem der har ansvaret; det er jo formålet med undersøgelsen.

Jeg kan sige til hr. Ole Donner, at når man har undersøgt ansvaret, herunder hvem man kan gøre ansvar gældende over for, så følges det op efter dansk ret. Vi følger altså almindelig dansk ret, herunder at der gøres ansvar gældende over for de personer, som man kan gøre ansvar gældende over for. Og det har f.eks. noget at gøre med, om man er vidende eller ikke er vidende om det, hvilke regler der gælder, og om reglerne er overholdt, som amtsrådet har vedtaget. Er det en fejl i administrationen, eller er det en politisk fejl? Det er det, man beder om at få undersøgt, og det afgøres så efterfølgende efter dansk rets almindelige grundregler og ikke af nogen folkedomstol.

Poul Nødgaard (FP):

Med hensyn til den uvildige advokat kan jeg altså ikke se andet, end at det er det samme, der nu bliver undersøgt én gang til, og jeg har forfærdelig svært ved at forstå, at det skulle bringe noget nyt ind i sagen. Det er, ligesom indenrigsministeren dermed fastslår, at den advokat nu finder ud af, hvem der har hvilket ansvar. Men jeg tror, det vil være usigelig svært for danske borgere at forstå, at det ikke er Indenrigsministeriet, der sætter denne sag fuldstændig på plads her og nu. Det tror jeg rigtig mange mennesker specielt i Københavns Amt forventer.

Jeg vil også godt spørge ministeren, om amtsborgmestre har forpligtelse til omgående, når de bliver bekendt med noget i deres amt – det kunne også være i en kommune, men i dette tilfælde er det i et amt – at give økonomiud-

valget og amtsrådet besked. Så vidt jeg har forstået, er der sket det, at amtsborgmesteren i flere måneder lå inde med en viden om, at pengene var anbragt ulovligt. Så vil jeg godt spørge: Hvordan er en amtsborgmesters forpligtelse i den daglige administration af så stor en forretning, som et amt er?

Så har jeg lige et spørgsmål mere, og jeg skal nok gøre det hurtigt. Noget tyder jo på – og det synes jeg næsten også ministeren har sagt – at de 280 mio. kr. er tabt. Det er i hvert fald det, vi får indtrykket af, når vi læser vores aviser. Derfor vil jeg gerne spørge indenrigsministeren: Kan den omstændighed, at Københavns Amt nu formentlig har tabt disse 280 mio. kr., så betyde, at Københavns Amt lader sorteper gå videre til staten og dermed til indenrigsministeren og kræver ekstra penge i bloktilskud, eller hvad ved jeg? Eller vil følgen være, at Københavns Amts skatteydere skal have en højere beskatning på grund af det her skete?

Jeg synes, sagen er mere alvorlig, end indenrigsministeren gør den til. Det er, som om det bliver mere eller mindre bagatelliseret, synes jeg, at der her er sket et meget, meget groft brud.

Jeg vil så til slut lige sige til ministeren, at jeg synes, denne sag burde kunne overbevise ministeren om, at det ville være ret og rimeligt, at der blev rettet henvendelse til alle kommuner og amter for at sikre sig, at der ikke har fundet noget lignende sted i andre amter og kommuner.

Ole Donner (FP):

Ministeren henviser til, at der nu er sat en uvildig advokat til at undersøge sagen. Det er selvfølgelig rigtigt. Amtet har betalt én advokat, som altså så, underforstået, ikke har været uvildig. Nu betaler man en anden advokat, som så er uvildig. Men alle ved jo, at man får det at vide, som man betaler for, så jeg giver ikke så meget for sådan en uvildig undersøgelse. Men det er vel smart at sætte sådan en undersøgelse i gang. Så går tiden, og sagen bliver for gammel, og så er der ikke noget eftermæle dér, og så er der ikke nogen, der bliver afkrævet noget som helst.

Jeg er selvfølgelig tilfreds med, at ministeren oplyser, at der ingen forhaling er sket. Men så vil jeg gerne spørge ministeren: Hvor mange penge er der indtil nu tilbagebetalt af de 280 mio. kr.?

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Lad mig sige til hr. Ole Donner først, at jeg er ikke vidende om, hvorvidt der overhovedet er tilbagebetalt nogen af de 280 mio. kr.

Det får mig så til at følge op med spørgsmålet fra hr. Poul Nødgaard: Hvem bærer byrden? Ja, det vil altid være skatteborgerne. Det er kun skatteborgerne, der kommer til at betale regningen, og det vil konkret her sige, at det er skatteborgerne i Københavns Amt. Det vil selvfølgelig ikke være sådan, at det er statskassen, der udreder pengene for amtsrådet.

Men jeg er nødt til at sige, at vi altså er nødt til at følge de retsregler, der gælder for amters ansvar, amtsråds ansvar, og de retsregler, der ligger i tjenestemandsløvgivningen, hvis der er forsømmelser blandt ansatte i et amt. Det er altså ikke politisk, man kan give et amtsråd ansvaret for noget, det af gode grunde ikke kunne vide, hvis det er uden for de forskrifter, der gælder i styrelsesloven. Det kan man ikke.

Så det er altså ikke et spørgsmål om, hvad ministeren vil gøre ved amtsrådet. Det, man må undersøge, er: Har amtsrådet pådraget sig et særligt ansvar ved ikke at gøre noget, det burde have gjort ud fra den viden, det har? Det er en del af undersøgelsen. Vi taler ikke om, hvorvidt det er ulovligt, det, der har fundet sted. Det er konstateret, at det er klart ulovligt. Men altså: I hvilket omfang kan man drage de folkevalgte til ansvar, herunder også personligt ansvar? I hvilket omfang er der noget, der har været forholdt de folkevalgte, og som dermed falder uden for deres ansvarsområde og således kan henføres til en egentlig tjenestemandssag, altså et forhold mellem amtsrådet og de ansatte i amtet?

Og dér må man altså følge de spilleregler, der gælder, og det har ikke noget at gøre med ikke at tage sagen alvorligt. Men det er altså ikke en folkedomstol, der bedømmer det; det er de retsregler, der nu engang gælder, herunder den lovgivning, der gælder for amters styrelse.

Når det skal undersøges af en ny advokat, er det jo noget, amtsrådet som den ansvarlige myndighed selv har ønsket og selv har besluttet. Det er ikke ministeriet, der har besluttet det, det er ikke Justitsministeriet, der har besluttet det; det er noget, amtsrådet har meddelt at det selv ønsker, og det er en følge af den debat, man har haft i amtsrådet om den advo-

katundersøgelse, der forelå. Og både jeg og andre må respektere, at man selv ønsker at få en anden, uvildig redegørelse, og det må ministeriet selvfølgelig også forholde sig til, især i det omfang man skal undersøge forholdet blandt ansatte i amtsrådet, hvor det jo ikke umiddelbart tilkommer ministeriet at håndhæve retsreglerne.

Poul Nødgaard (FP):

Jeg skal gøre det ganske kort, for der er ingen grund til, at vi bliver ved med at køre på hinanden i denne sag. Jeg synes, den er alvorlig nok i forvejen.

Jeg vil gerne spørge ministeren til sidst: Skal jeg forstå de svar, der nu er givet her, sådan, at denne sag meget vel kan ende med én sag om, hvordan amtspolitikere er involveret i sagen, én om, hvordan embedsmændene er involveret i henseende til tjenestemandsløven, og yderligere én, hvor revisionsfirmaer og rådgivere, og hvem det ellers kan være, er inddraget i sagen? Og vil det så sige, at der kan blive forskellige datoer for, hvornår de forskellige sager slutes, og måske med vidt forskellige opfattelser?

Jeg kan kun sige, hvad jeg tror folk forventer, og det er, at der kommer én, samlet afgørelse på denne dybt ulykkelige sag, og det vil sige ét forum, der præcist sætter disse ting på plads. Det er muligt, juraen siger noget andet, men ét er jura, noget andet er, hvad fru Jensen i Ringsted forstår.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Nu er min pligt ikke at følge en folkedomstol. Min embedspligt er at følge de retsregler, som Folketinget her har vedtaget skulle være gældende ret i Danmark, og det gør jeg.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Christensen, Køpke (FP): spm. nr. S 12-15, 26

[Formanden]

Espersen, Ole (S): spm. nr. S 25
 Frahm, Pernille (SF): spm. nr. S 11
 Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 9, 33
 Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 6-8
 Melchior, Arne (CD): spm. nr. S 3, 4
 Pedersen, Inger Stilling (KRF): spm. nr. S 24
 Thoft, Jens (SF): spm. nr. S 2

Spm. nr. S 12

Til *sundhedsministeren* (6/10 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Hvor meget vil ventetiderne til hornhindeoperationer kunne nedbringes, hvis samtlige private hospitaler og institutioner, der har faglig kompetence dertil, opnår tilladelse til at foretage hornhindeoperationer?«

Svar (12/10 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at der findes 18 klassificerede operative indgreb, som kan foretages på hornhinden og senehinden (cornea og sclera). Hertil kommer et ukendt antal indgreb under en fælles klassifikation: Operationes corneae sive sclerae aliae (andre operationer på hornhinden og senehinden).

Sundhedsstyrelsen har ikke oplysninger om ventetider inden for det offentlige sundhedsvæsen vedrørende alle disse operationer, end-sige enkelte af dem.

De nævnte operationer foretages såvel hos privatpraktiserende øjenspecialister som på landets øjenafdelinger, herunder en del ambulans.

Da styrelsen ikke har data liggende, der kan belyse hyppigheden af de forskellige operationer foretaget i privat regi eller i ambulant sygehusregi, er det hverken muligt at udtale sig om operationsmønstret (offentligt/privat) eller tilsvarende operationskapacitet. Det vides således heller ikke, om der overhovedet er ventetider i henholdsvis offentligt og privat praksis' regi.

Endelig har Sundhedsstyrelsen ingen oplysninger, der kan belyse, hvor den faglige kompetence til at foretage hornhindeoperationer måtte være til stede inden for de private hospitaler og institutioners område. Mange af disse operationer foretages som sagt af privatpraktiserende øjnelæger under sygesikringsoverenskomsten.

Spm. nr. S 13

Til *sundhedsministeren* (6/10 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Er det i de øvrige EF-lande og i de øvrige nordiske lande tilladt for private hospitaler at foretage hornhindeoperationer?«

Begrundelse

I svaret bedes ventetiden for hornhindeoperationer for de nævnte lande oplyst.

Svar (12/10 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen er ikke i besiddelse af materiale, der kan belyse forholdene, herunder ventetiden til hornhindeoperationer, i de nævnte lande. En besvarelse af spørgsmålet vil derfor forudsætte, at der rettes henvendelse til samtlige lande.

Det vil således ikke være muligt inden for rammerne af en rimelig svarfrist at svare på spørgsmålet.

Spm. nr. S 14

Til *sundhedsministeren* (6/10 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Er det klarlagt, om det er tilladt at indkøbe hornhinder hos udenlandske leverandører?«

Svar (12/10 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

I skrivelse af 27. august 1991 til The Mermaid Clinic har Justitsministeriet udtalt følgende:

»§ 21, stk. 3, i lov nr. 402 af 13. juni 1990 om ligsyn, obduktion og transplantation m.v. lyder således:

»Stk. 3. Den, der yder eller modtager betaling eller anden økonomisk fordel for udtagelse eller overførsel af væv og andet biologisk materiale til behandling som nævnt i § 13 eller § 14, straffes med bøde. Det samme gælder den, der med viden om, at der er ydet eller modtaget betaling som nævnt i 1. pkt., medvirker til, at et sådant indgreb foretages.«

§ 13 og § 14 omhandler transplantation.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil køb af (ydelse af betaling for) organer m.v., herunder

[Sundhedsministeren]

hornhinder, i udlandet med henblik på transplantation af disse på et hospital her i landet og foretagelse af transplantationen på hospitalet kunne indebære en overtrædelse af denne bestemmelses 1. og 2. pkt.

Det understreges, at der herved alene er tale om en generelt formuleret tilkendegivelse om bestemmelsens almindelige anvendelsesområde og således ikke en udtalelse om et konkret forholds eventuelle strafbarhed. Den endelige afgørelse heraf henhører i øvrigt under domstolene.«

Sundhedsministeriet er ikke bekendt med, at spørgsmålet om køb af hornhinder i udlandet har været forelagt domstolene.

Spm. nr. S 15

Til *sundhedsministeren* (6/10 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Har ministeren bemyndigelse til at give adgang til, at private hospitaler og andre private sundhedsinstitutioner, der har faglig kompetence dertil, kan foretage hornhindeoperationer?«

Begrundelse

Århus Kommunehospital udnytter sin monopolstilling til at hindre, at privathospitalet The Mermaid Clinic i Ebeltoft kan foretage hornhindeoperationer. Dette foregår samtidig med, at der eksisterer en venteliste på det offentlige Århus Kommunehospital til hornhindeoperationer.

Såfremt der i det eksisterende lovgrundlag, der omhandler adgangen til at udføre hornhindeoperationer, ikke er mulighed for at give private hospitaler tilladelse til at udføre hornhindeoperationer, bedes det ligeledes oplyst i svaret, hvilke lovændringer der vil være nødvendige for at give en sådan adgang.

Svar (12/10 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

I sygehuslovgivningen er der ikke noget til hinder for, at private sygehuse og behandlingsinstitutioner kan foretage hornhindeoperationer.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af 3. august 1992 af spørgsmål nr. S 1015.

Spm. nr. S 26

Til *sundhedsministeren* (8/10 92) af:

Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til en revurdering af klassificeringen, der adskiller listen over lægemidler fra almindelige håndkøbsprodukter?«

Begrundelse

Der er efter spørgerens opfattelse ikke tale om tilfredsstillende klassificeringer, når en vare, der klart må betegnes som et hygiejneprodukt, klassificeres som lægemiddel.

Det er ikke kun eksemplet med lusesham-pooen, der blev præsenteret i Jyllands-Posten den 8. oktober 1992, 2. sektion, side 6, der efter undertegnedes opfattelse er forkert klassificeret; også andre varer må revurderes.

Svar (15/10 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Ifølge lægemiddellovens § 1, stk. 1, defineres lægemidler som varer, der er bestemt til at tilføres mennesker eller dyr for at forebygge, erkende, lindre, behandle eller helbrede sygdom, sygdomssymptomer og smerter eller for at påvirke legemsfunktioner.

Sundhedsstyrelsen har i anledning af spørgsmålet udtalt, at styrelsen som hovedregel tager konkret stilling fra sag til sag til, om et præparat er omfattet af lovens § 1. Styrelsen er ikke i besiddelse af en decideret liste over, hvilke produkter der anses for lægemidler, og hvilke der ikke er lægemidler.

For så vidt angår lusemidler til mennesker er disse specifikt omhandlet i bemærkningerne til § 1 i den tidligere gældende lov om apoteksvirksomhed, nr. 209 af 11. juni 1954. Bemærkningerne nævner, at før 1954 blev midler mod kropslus og hovedlus ikke betragtet som lægemidler, men derimod som kosmetika, hvilket »flere gange havde haft uheldige konsekvenser« på grund af lovgivningens karakter. Eftersom sådanne midler »medicinsk set er og altid har været betragtet som lægemidler«, konkluderes det i bemærkningerne, at midlerne er omfattet af loven.

I forbindelse med udskillelsen af apotekerlovens regler om lægemidler i en selvstændig lov blev apotekerlovens § 1 ved Folketingets

[Sundhedsministeren]

vedtagelse i 1975 afløst af bl.a. lægemiddellovens § 1, stk. 1. Ifølge bemærkningerne til lægemiddelloven indebærer § 1, stk. 1, en udvidelse af anvendelsesområdet i forhold til apotekerlovens § 1, hvorfor Sundhedsstyrelsen ikke har fundet grundlag for at ændre den hidtil gældende fortolkning af lægemiddelbegrebet i retning af et mere snævert begreb.

På baggrund af disse bemærkninger, herunder synspunktet vedrørende patientsikkerheden, har Sundhedsstyrelsen klassificeret lusemidler til mennesker som lægemidler, hvorfor de skal optages i styrelsens specialitetsregister, førend de må markedsføres.

Styrelsen er imidlertid indstillet på nærmere at undersøge, hvorvidt grundlaget for at bestrægte lusemidler som lægemidler skulle have ændret sig, således at sådanne præparater ikke længere bør klassificeres som lægemidler.

Jeg kan henholde mig til Sundhedsstyrelsens udtalelse.

Spm. nr. S 25

Til *fiskeriministeren* (8/10 92) af:

Ole Espersen (S):

»Hvornår forventer ministeren at undersøgelsen vedrørende placering af ansvar for ulovlig brug af lyttemateriellet hos Fiskerikontrollen er afsluttet?«

Begrundelse

I forbindelse med et samråd i foråret lovede fiskeriministeren at foretage en undersøgelse om ansvaret for, at man i strid med grundloven og retsplejeloven har anvendt skannere for at aflytte fiskeres samtaler på mobilradioer.

Svar (16/10 92):

Fiskeriministeren (Kent Kirk):

Fiskerikontrollen har i forbindelse med den tidligere anvendelse af skannere nøje overholdt de betingelser for anvendelsen af skannerne, som Teleinspektionen i henhold til radiokommunikationsloven har stillet. Det er på denne baggrund min opfattelse, at Fiskerikontrollen har været i god tro ved anvendelsen af skannere.

Jeg finder således ikke for nuværende grundlag for at foretage yderligere i sagen.

Spm. nr. S 11

Til *finansministeren* (6/10 92) af:

Pernille Frahm (SF):

»Hvor i regeringens forslag til finanslov for 1993 er der afsat midler til opfølgning af B 65, forslag til folketingsbeslutning om bedre integration og sikring af udlændinges retsstilling i Danmark, som blev vedtaget den 18. juni 1992, og hvilke beløb?«

Svar (13/10 92):

Finansministeren (Henning Dyremose):

Det kan oplyses, at en række ministerier for tiden drøfter, hvorledes opfølgningen af B 65 om bedre integration og sikring af udlændingenes retsstilling i Danmark kan tilrettelægges for 1993. I disse drøftelser vil bl.a. indgå en vurdering af det samlede udgiftsbehov for opfølgning af B 65, herunder hvilke midler der skal afsættes på de enkelte ministerområder.

For så vidt angår beslutningsforslagets punkt 10 om, at bevillingen til oplysning om indvandreres og flygtninges vilkår skal videreføres med 5 mio. kr. årligt, kan det oplyses, at denne bevilling ikke er afsat på regeringens finanslovsforslag for 1993. Dette skyldes, at det rent teknisk ikke var muligt at nå at indbudgettere bevillingen på finanslovsforslaget som følge af beslutningsforslagets sene vedtagelse. På regeringens ordinære ændringsforslag til finanslovsforslaget for 1993 vil de 5 mio. kr. derfor blive indbudgetteret i overensstemmelse med det vedtagne beslutningsforslag.

Spm. nr. S 9

Til *indenrigsministeren* (6/10 92) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren bekræfte eller afkræfte, at kommunerne ikke får de midler, der er lovet dem i 1993 til beskæftigelsesarbejder igangsat i kommunerne?«

Begrundelse

Ifølge lovgivning fra 1990 blev de 130 kr., der pligtmæssigt blev afsat pr. indbygger i kommunerne, sammenlagt med de statslige beskæftigelsesmidler.

Dette princip er godt, for det tilskynder kommunerne til en ekstra indsats for de ledige, især de unge.

[Lilli Gyldenkilde]

Kommunerne har i høj grad levet op til målsætningen og øget indsatsen, og mange unge er kommet i arbejde. Selvfølgelig har de så regnet med, at belønningen kom to år efter, så de kunne sætte endnu mere i gang. Men nu ser det ud til, efter indenrigsministerens skøn over aktiveringsbeløbene, at disse nedsættes med 36 pct. på to år.

Det er urimeligt, hvis det er de samme penge, der ustandselig køres rundt til aktivering, og dette er ikke medvirkende til at skabe tillid i nye forhandlinger om aktivering.

Derfor ønskes det bekræftet eller afkræftet, om kommunerne får mindre, end loven berettiger dem til.

Svar (15/10 92):

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Det forudsættes, at de midler til beskæftigelsesarbejder, der omtales i spørgsmålet, er den pulje til kommunal beskæftigelsesindsats, som fremgår af lov om kommunal beskæftigelsesindsats § 20.

Denne pulje udgør i 1993 807 mio. kr., svarende til de oprindeligt afsatte 873 mio. kr. fratrukket 66 mio. kr. Den oprindelige pulje blev tilvejebragt ved statslige beskæftigelsesmidler samt de primærkommunale pligtbeløb. Pligtbeløbene udgjorde i årene før § 20-ordningens etablering fast 130 kr. pr. indbygger. De 66 mio. kr., som puljen blev reduceret med fra og med 1992, skyldtes oprettelsen af ekstra uddannelsespladser og dermed lavere behov for beskæftigelsesindsats. Kommunerne blev orienteret om det reducerede tilskud i slutningen af 1991.

I 1993 er der derfor 807 mio. kr. til disposition, og disse midler vil naturligvis blive udbetalt til kommunerne. Det kan således bekræftes, at kommunerne får de midler, der er lovet.

Det kan tilføjes, at § 20-ordningen er konstrueret således, at puljebeløbet uddeles til kommunerne på basis af aktiveringsindsatsen 2 år før. For 1993 er det derfor indsatsen i 1991, der lægges til grund. Kommunerne har den 22. maj 1992 modtaget en vejledning og bekendtgørelse om, hvorledes antallet af deltagere i beskæftigelses- og uddannelsesordninger ville blive opgjort i 1991 til brug for fordelingen af puljen i 1993. Men ud over oplysning om den samlede puljes størrelse på 807 mio. kr. for den samlede kommunale sektor er kom-

munerne ikke blevet stillet noget bestemt tilskud i udsigt.

Størrelsen af tilskuddet pr. aktiveret er senere meddelt kommunerne ved en skrivelse den 10. juli i år. På dette tidspunkt har Indenrigsministeriet på basis af kommunernes foreløbige indberetninger kunnet opgøre antallet af helårsdeltagere i 1991. Indberetningerne skal dog senere bekræftes med revisionens påtegning. Når det i denne forbindelse har måttet meddeles, at tilskuddet pr. aktiveret er reduceret fra ca. 60.000 kr. i 1992 til godt 42.000 kr. i 1993, hænger det sammen med, at kommunernes aktiveringsindsats er øget fra 1990 til 1991.

Der skal endelig gøres opmærksom på, at der efter indførelsen af § 20-ordningen er gennemført en budgetgaranti for kommunerne. Denne budgetgaranti indebærer, at kommunerne som helhed får kompensation over bloktilskuddet for ændringer i bl.a. antallet af aktiverede kontanthjælpsmodtagere (ungdomsydelsesordningen) og i udgifterne til kommunal beskæftigelsesindsats. En stigning i beskæftigelsesudgifterne vil således totalt set blive finansieret af staten.

Spm. nr. S 33

Til justitsministeren (9/10 92) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren oplyse, om det er i overensstemmelse med dansk lov, at kommunerne fastsætter en gebyrpolitik, der klart betyder større indbetaling af gebyrer, end det faktisk koster at udsende rykkerskrivelser m.v., f.eks. opkræver Ålborg Kommune 200 kr. i gebyr for en gæld til kommunen på 200 kr., hvilket ligner en punktskat?«

Begrundelse

Kommunerne fastsætter gebyrer ved for sen indbetaling af gæld til kommunerne samt ved udsendelse af rykkerskrivelser. Dette er der mig bekendt lovhjæmmet til.

Spørgsmålet er, om gebyrerne kan fastsættes således, at de langt overstiger, hvad en rykkerskrivelse koster, f.eks. som i Ålborg, hvor en sådan koster 200 kr.

Svar (15/10 92):

Justitsministeren (Engell):

[Justitsministeren]

Ved lov nr. 939 af 27. december 1991 om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves eller inddrives af amtskommuner og kommuner, er der fastsat nærmere regler om kommunernes adgang til at opkræve gebyr for udsendelse af rykkerskrivelser. Loven henhører under Indenrigsministeriet.

Justitsministeriet har anmodet Indenrigsministeriet om en udtalelse til brug ved besvarelsen af spørgsmålet. Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 6

Til *socialministeren* (6/10 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren præcisere over for landets kommuner, at disse ikke har lovhjemmel til at afvise ældres ønske om at flytte til plejehjem i en anden kommune end opholdskommunen, hverken på grund af geografiske eller økonomiske årsager, og at det alene er den ældres egen vurdering om bedre kontakt med pårørende, der skal lægges til grund?«

Begrundelse

Der henvises til artikel i B.T. af 8. september 1992.

Svar (14/10 92):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Ved lov nr. 191 af 23. marts 1992 gennemfører Folketinget en ændring af lov om social bistand, som i visse tilfælde giver ældre og personer med handicap ret til at flytte og tage ophold i en anden kommune. Socialministeriets bekendtgørelse nr. 585 af 24. juni 1992 angiver udtømmende, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at ældre og personer med handicap kan opnå ret til at flytte til en anden kommune i medfør af bilstandslovens § 83, stk. 2. Herefter kan en ældres eller en handicappets eget ønske om at flytte kommune kun afslås, hvis betingelserne i bekendtgørelsen ikke er opfyldt.

Som begrundelse for spørgsmålet henvises der til en artikel i B.T. fra begyndelsen af september 1992, som omhandler en konkret sag om flytning af en 78-årig dame fra De Gamles By til et plejehjem i Ledøje-Smørum Kommune. I den konkrete sag har Ledøje-Smørum

Kommune afslået at optage den 78-årige i et af kommunens plejehjem. Københavns Statsamt, Det Sociale Ankenævns, har givet kommunen medhold i denne afgørelse.

Jeg kan oplyse, at den ovennævnte sag nu er optaget til principiel afgørelse i Den Sociale Ankestyrelse. Jeg vil derfor afvente ankestyrelsens behandling af sagen. Når ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen, vil jeg tage stilling til, om der er behov for yderligere over for kommunerne at præcisere fortolkningen af reglerne om retten til optagelse i plejehjem m.v. i en anden kommune.

Spm. nr. S 7

Til *sundhedsministeren* (6/10 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Efter at Gigthospitalet i Skælskør nu har indgået aftale med Vestsjællands Amt, agter ministeren da at lade hospitalet omfatte af reglerne om fonds- og foreningsejede hospita-ler?«

Svar (13/10 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Vestsjællands Amt opsagde pr. 1. juli 1992 sit hidtidige samarbejde med Gigthospitalet i Skælskør. Gigthospitalet fungerer herefter ikke mere som hospitalsafdeling med hidtidige funktioner og er derfor ikke omfattet af de kommende lovregler om fonds- og forenings-ejede sygehuse.

Den nævnte aftale mellem Gigthospitalet i Skælskør og Vestsjællands Amt omfatter alene et lokalt fysiurgisk efterbehandlingstilbud til borgere i amtets sydvestlige del. Den økonomiske ramme er 1,5 mio. kr.

Aftalen kan følgelig ikke sammenlignes med det sæt af aftaler, som amterne og en række private specialsygehuse m.fl. indgik tidligere på året. Herved forpligtede amterne sig til i 1993 og fremover at opretholde deres 1992-forbrug på sygehusene med henblik på at sikre disses fortsatte beståen med hidtidige funktioner.

Det er derfor min opfattelse, at der ikke er etableret et grundlag for at lade Gigthospitalet omfatte af reglerne om fonds- og foreningsejede sygehuse.

Jeg er bekendt med, at Gigtforeningen fra 1. januar 1993 har opsagt hele personalet på

[Sundhedsministeren]

Gigthospitalet i Skælskør og dermed ikke har økonomiske forpligtelser fra denne dato. Gigtforeningen har da også i et brev af 24. september 1992 erkendt, at institutionen ikke kan videreføres som hospital, men foreningen ser gerne institutionen videreført som gigtsanatorium.

Jeg er på denne baggrund indstillet på en drøftelse med Gigtforeningen med henblik på at vurdere de realistiske muligheder for en fortsat institutionsdrift i Skælskør.

Spm. nr. S 8

Til *justitsministeren* (6/10 92) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Ministeren bedes oplyse, hvilke fonde der, ud over Lønmodtagernes Dyrtidsfond, ikke er omfattet af fondslovgivningens regler for bestyrelsesmedlemmers habilitet, og agter ministeren at foreslå fondslovgivningen ændret, således at bestyrelsesmedlemmerne i disse fonde bliver omfattet af de almindelige habilitetsregler?«

Begrundelse

Der henvises til justitsministerens tidligere svar på spm. nr. S 1069 og industriministerens svar på spm. nr. S 1114 fra folketingsåret 1991-92.

Svar (15/10 92):

Justitsministeren (Engell):

1. Som nævnt i besvarelsen af spm. nr. S 1069 fra folketingsåret 1991-92 må det efter Justitsministeriets opfattelse formodes, at fondslovgivningens udtrykkelige regler om bestyrelsesmedlemmers og direktørers habilitet er udtryk for almindeligt gældende regler om bestyrelsesmedlemmers og direktørers virksomhed. Tilsvarende regler finder således formentlig anvendelse på bestyrelsesmedlemmer og direktører i fonde, der ikke er omfattet af fondslovgivningen.

På den baggrund finder Justitsministeriet ikke, at der er behov for at ændre reglerne om fondslovens anvendelsesområde.

2. De fonde, for hvilke fondslovens § 19 om bestyrelsesmedlemmers habilitet ikke gælder direkte, er angivet i fondslovens § 1, stk. 2-4, der lyder således:

»Stk. 2. Loven omfatter ikke:

- 1) fonde, som er oprettet ved eller i henhold til lov eller ved mellempåligelig overenskomst mellem Danmark og en anden stat, og som er undergivet tilsyn af en af staterne,
- 2) fonde, med hvilke en kommune eller amtskommune har indgået aftale til opfyldelse af kommunens eller amtskommunens forpligtelser i henhold til lov om social bistand, såfremt fonden ikke varetager andre opgaver,
- 3) folkekirkens selvejende institutioner, trosamfund og godkendte uddannelsesinstitutioner, såfremt fonden ikke ud over sit hovedformål varetager andre opgaver,
- 4) fonde, der er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, og
- 5) fonde, der i medfør af § 1, stk. 4 og 5, i lov om erhvervsdrivende fonde ikke er omfattet af nævnte lov,
- 6) selvejende institutioner, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed efter anden lovgivning eller bestemmelser udstedt i henhold til anden lovgivning,
- 7) selvejende institutioner, hvis drift overvejende dækkes af statslige eller kommunale midler, og som er undergivet tilsyn af det offentlige, hvis det i institutionens vedtægt er fastsat, at det offentlige træffer bestemmelse om anvendelse af institutionens midler i tilfælde af dennes opløsning.

Stk. 3. Fondsmyndigheden kan bestemme, at en fond, som på anden måde end efter denne lov er undergivet et vist statsligt eller kommunalt tilsyn, helt eller delvis skal være undtaget fra loven.

Stk. 4. Fonde, hvis aktiver ikke overstiger 250.000 kr., er ikke omfattet af loven. Bestemmelserne i § 6, stk. 1, § 7, § 8, stk. 1, 2. pkt., og kapitel 9 gælder dog også for disse fonde.«

I lov om erhvervsdrivende fonde § 1, stk. 4-5, findes bestemmelser omtrent svarende til fondslovens § 1, stk. 2-3. Lov om erhvervsdrivende fonde hører under Industriministeriets forretningsområde.

Spm. nr. S 3

Til *trafikministeren* (6/10 92) af:

Arne Melchior (CD):

[Arne Melchior]

»Vil ministeren redegøre for, i hvilken udstrækning loven om handicapkørsel (L 36, folketingsåret 1991-92) er blevet fulgt af de amtslige trafikelskaber?«

Begrundelse

Pressen har meddelt, at nogle amter ikke har ordningen klar til ikrafttræden den 1. oktober, som loven har fastsat. Derfor denne forespørgsel.

Der har været meget lang tid for de pågældende trafikelskaber til at forberede lovens gennemførelse. Det kan derfor ikke accepteres, at offentlige myndigheder lader hånt om lovens klare ord. Når en borger ikke overholder givne tidsfrister, beregnes der renter og/eller idømmes bod.

Skulle der foreligge forsinkelser, må jeg anmode trafikministeren om en kraftig indskærpelse af lovens påbud.

Svar (9/10 92):

Trafikministeren (Ikast):

Ifølge lov nr. 292 af 29. april 1992 om ændring af lov om den lokale og regionale kollektive personbefordring uden for hovedstadsområdet skal hvert amtsråd/trafikelskab have etableret individuel handicapkørsel for svært bevægelseshæmmede fra og med den 1. oktober 1992.

Jeg er bekendt med, at flere amter/trafikelskaber endnu ikke har indført de omhandlede kørselsordninger.

Jeg finder naturligvis dette utilfredsstillende, og ministeriet har derfor indskærpet over for amterne og trafikelskaberne, at loven skal overholdes, således at kørselsordningerne straks iværksættes, såfremt dette ikke allerede er sket.

Spm. nr. S 4

Til *kommunikationsministeren* (6/10 92) af:

Arne Melchior (CD):

»Vil ministeren forklare, hvorfor et brev på op til 20 g kan udbringes i Sverige og i det øvrige Norden for skr. 2,80, hvis det afsendes i Sverige, medens et tilsvarende brev afsendt i Danmark til adressat i Danmark eller i det øvrige Norden koster dkr. 3,75?«

Begrundelse

Som bekendt er Sveriges areal langt større end Danmarks. Afstandene skulle altså betinge en billigere porto f.eks. inden for Danmarks grænser. Ligeså antallet af mulige destinationer. Alligevel er det tilsvarende danske brev altså ca. 33 pct. dyrere. Er det svenske postvæsen virkelig så meget dygtigere?

Svar (15/10 92):

Kommunikationsministeren (Ikast, fg.):

Det er korrekt, at et brev på op til 20 g kan udbringes i Sverige og det øvrige Norden for skr. 2,80, hvis det afsendes fra Sverige.

Ved sammenligning af taksterne for afsendelse af breve i Danmark og Sverige for alle vægtklasser, jf. nedenstående oversigt, fremgår det, at den danske porto er billigst undtagen for breve under 20 g samt for breve til Norden i vægtintervallet 500-1000 g.

Årsagen hertil er forskelle i takstpolitikken. I Sverige er der valgt en prissætning med en særlig lav pris for lette standardbreve, som opvejes af en højere pris for de tungere og større breve. I Danmark er der valgt en takstpolitik, der afspejler omkostningernes fordeling på de forskellige vægtsatser. Der er således ikke, som i Sverige, tale om takstmæssigt at favorisere enkelte vægtsatser.

I øvrigt kan det oplyses, at den svenske porto for indenlandske forsendelser under 20 g stiger 1. januar 1993 fra skr. 2,80 til skr. 2,90.

Oversigt over takster for breve:

Vægt i gram	Danmark til Danmark dkr.	Sverige til Sverige(1) skr.	Danmark til Norden dkr.	Sverige til Norden skr.
0- 20	3,75	2,80	3,75	2,80
20- 50	5,00	5,50	5,00	5,50
50- 100	5,00	5,50	5,00	5,50
100- 250	8,75	10,50	8,75	10,50
250- 500	15,00	17,00	15,00	17,00
500-1000	19,00	23,50	49,00	40,00

(1) For breve, der på mindste led overstiger 250 mm, eller hvor tykkelsen overstiger 30 mm, gælder en højere takst.

Spm. nr. S 24

Til *sundhedsministeren* (8/10 92) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om det euforiserende stof Alley-Cat og om eventuelle planer om at optage stoffet på listen over stoffer, der ikke må forefindes her i landet?«

Begrundelse

På grund af forlydender om, at stoffet findes i Danmark, ønsker spørgeren nærmere oplysninger om udbredelsen og virkningen på kort og lang sigt m.v. af stoffet og om, hvilke eventuelle forholdsregler ministeren vil tage for at forhindre udbredelsen af det.

Svar (13/10 92):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Sundhedsstyrelsen har indhentet telefoniske oplysninger fra Rigspolitechefens Narkotikainformation, United Nations International Drug Control Programme i Wien samt fra Københavns Kommunes Behandlingsinstitution for Stofmisbrugere.

På baggrund heraf har Sundhedsstyrelsen udtalt, at man ikke har kendskab til, hvilket stof/hvilken stofkombination betegnelsen Alley-Cat skulle dække. Styrelsen kan derfor ikke udtale sig om virkninger, eventuel udbredelse eller forholdsregler.

Jeg kan henholde mig til det af Sundhedsstyrelsen udtalte.

Spm. nr. S 2

Til *justitsministeren* (6/10 92) af:

Jens Thoft (SF):

»Hvilken interesse har Danmark i at bidrage til oprustning af et land som Singapore, og hvilken sikkerhed har Danmark for, at krigsmateriel, leveret til Singapore, ikke – som tidligere og imod de udstedte »end user-dokumenter« – videreeksporteres?«

Begrundelse

Svenske fredsorganisationer har afsløret, at de svenske firmaer Bofors og Karlskrona værft via delvis illegale datterselskaber i Singapore i forståelse med Singapores flådemyndigheder i

årevis har videreeksporteret svenske våbensystemer til en række lande i Mellemøsten og Asien omfattet af svensk forbud mod våbeneksport. Nu oplyses det i bl.a. Søfart den 11. september 1992, at Danyard Aalborg har leveret den første af 4 overbygninger til minestrygere af Landsort-klassen som underleverandør for Karlskrona Varv, der bygger for Singapore Navy. Med spørgsmålet ønskes oplyst, hvilken garanti de danske myndigheder har for, at leverancerne denne gang rent faktisk ender hos Singapore Navy, og om ministeren efterfølgende vil kontrollere, om leverancerne faktisk overholder de »end user-erklæringer«, der udstedes af Singapore Navy.

Svar (15/10 92):

Justitsministeren (Engell):

Efter våbenlovens § 6 er det forbudt uden tilladelse fra justitsministeren i hvert enkelt tilfælde at udføre materiel til land-, sø- eller luftkrig.

Efter den gældende lovgivning gælder der således et principielt forbud mod våbeneksport med mulighed for tilladelse efter en konkret vurdering i hver enkelt sag.

Justitsministeriet følger den praksis, at der indhentes en udtalelse fra Forsvarsministeriet, hvis der er tvivl om, hvorvidt det pågældende produkt er omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1. Justitsministeriet henholder sig normalt til den af Forsvarsministeriet afgivne udtalelse. Udførselsansøgninger forelægges endvidere for Udenrigsministeriet, som foretager en konkret bedømmelse i henhold til dansk våbeneksportpolitik. Hovedprincippet heri har igennem en længere årrække været, at der nægtes eksporttilladelse til lande, der er inddraget i krigsbegivenheder, eller til områder, hvor forholdene er så urolige eller ustabile, at de må befrygtes at udvikle sig til væbnede konflikter, herunder borgerkrig eller væbnet undertrykkelse af befolkningsgrupper. Eksporttilladelse nægtes endvidere til lande, mod hvilke der er vedtaget våbenembargo.

Såfremt Udenrigsministeriet ikke har bemærkninger til den ansøgte udførsel, meddeler Justitsministeriet tilladelse, såfremt de nødvendige eksportkontroldokumenter foreligger.

Ved udførsel bl.a. til Sverige kræves sædvanligvis importcertifikat samt »stor« erklæring, dvs. erklæring fra ansøgeren bl.a. om, at

[Justitsministeren]

det pågældende vareparti kun vil blive afsendt til den i certifikatet anførte køber og adresse eller til en anden af køberen skriftligt angivet adresse, og at ansøgeren ved varens afsendelse vil afkræve køberen et af myndighederne i importlandet udstedt ankomstbevis (Delivery Verifikation), der viser, at varepartiet er blevet underkastet importlandets bestemmelser vedrørende udenrigshandel.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen om udførsel af 4 dækshuse til Sverige med henblik på videresalg til Singapore Navy har Justitsministeriet fra Forsvarsministeriet fået oplyst, at en udførsel af de omhandlede genstande vil være omfattet af våbenlovens § 6.

Justitsministeriet har herefter foretaget en høring af Udenrigsministeriet, der ikke har haft bemærkninger til ansøgningen.

Efter forelæggelse af importcertifikat og »stor« erklæring har Justitsministeriet herefter meddelt tilladelse til udførsel af 4 dækshuse fra Danmark.

Justitsministeriet har yderligere fra det svenske udenrigsministerium modtaget en bekræftelse på, at genstandene ikke vil blive reeksporteret fra Sverige uden tilladelse fra den svenske regering. Justitsministeriet er ikke bekendt med, om den svenske regering efterfølgende har meddelt tilladelse til reeksport.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 1:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om, hvilke principielle udenrigspolitiske overvejelser regeringen har gjort sig efter afslutningen af den kolde krig].

Af Svend Auken (S) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 7/10 92).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 25:

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdri-

vende (virksomhedsskatteoven) m.v. (Overskydende virksomhedsskat).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 7/10 92).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 4 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 26:

Forslag til lov om ændring af lov om investeringsfonds. (Frigivelse af investeringsfondsmidler).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 7/10 92).

Lovforslagene sattes til forhandling.

*Forhandling***Stavad (S):**

Det var oprindelig regeringens hensigt, at disse to lovforslag skulle behandles sammen med regeringens lovforslag om tørkehjælp til landbruget. Derfor skal jeg indledningsvis bemærke, at i den udstrækning, hvor landmænd kommer ind under de kriterier, som landbrugsministeren har fastsat for at definere begrebet tørkeramt, er vi parat til at se på, om vi kan finde en løsning i disse konkrete tilfælde, så de pågældende også får en mulighed for at hæve beløb fra investeringsfonde som et led i tørkehjælpsspakken til landbruget. Det er vi altså parat til at diskutere.

Men når det så er sagt, må jeg sige, at da jeg læste skatteministerens lovforslag om frigivelse af investeringsfondsmidler, måtte jeg læse det igennem mere end én gang for at tro mine egne øjne. Forslaget har én eneste virkning, nemlig at det vil modvirke private investeringer. Og hvis man skal sige noget pænt om skatteministeren i den sammenhæng, må det være, at skatteministeren i hvert fald er ærlig. Hvis jeg må citere – ikke engang fra bemærkningerne, men et lille bitte udsnit af skatteministerens personlige fremsættelsestale – står der:

»Forslaget om en lempeligere efterbeskatning ved hævninger i 1992 eller 1993 må forventes altovervejende at træde i stedet for frigivelse til anskaffelse af afskrivningsberettigede aktiver . . .«.

Oversat til mere regulært dansk: Hvis vi giver virksomhederne mulighed for at hæve